

Nicolaas Beets

spnemocnenec pre mestský rozvoj, Ministerstvo vnútra a kráľovských vzťahov, Holandsko

snímka 1

Je mi potešením byť späť na Slovensku. Prvýkrát som Bratislavu navštívil pred približne dvadsiatimi rokmi ako vedúci skupiny pre rozšírenie EÚ, dnes sa tu stretávame na sklonku úspešného slovenského predsedníctva v Rade EÚ. Veci sa môžu naozaj zmeniť. Stojím tu, ako povedala Elena Szolgayová, GR (sekcie bytovej politiky a mestského rozvoja MDV RR SR), ako súčasť takzvaného predsedníckeho tria, v čele ktorého stojí teraz Slovensko, Holandsko je už v úzadí a Malta ešte len na obzore. Z tohto hľadiska stále hráme úlohu v Urbánnej agende pre EÚ (UA EU). Rád by som poďakoval pánovi Olivierovi Baudetovi z Európskej komisie, za záväzok Európskej komisie, pretože celá urbánna agenda nemôže bez záväzku Európskej komisie existovať a ten bol jasne prehlásený. Som tu tiež preto, aby som povedal niekoľko slov o účasti holandských miest na príprave UA EU, pretože myšlienka Urbánnej agendy pre EÚ bolo čosi, čo vznikol taktiež pred 20 rokmi po skončení konferencie Habitat II, kde došlo k prvému oznámeniu pre Komisiu, ktoré hovorilo o potrebe urbánnej agendy pre EÚ. V čase Holandského predsedníctva v r. 1997 ale aj po ňom sme boli od holandských miest tlačení k tomu, aby sa tak stalo. Holandské mestá sa výrazne spolupodieľali na tvorbe vlastného dokumentu Amsterdamského paktu - osobné zapojenie starostu Amsterdamu a starostu Rotterdamu. Okrem toho, starosta mesta Utrecht, starosta Den Haagu tiež vyjadrili silnú podporu UA EU. Všetci sú bývalí politici, ktorí sa naozaj snažili o vznik tejto urbánnej agendy. Takže v Holandsku je zo strany miest veľký záujem o UA EU.

snímka 2

Krátky pohľad na Európu, ako na tom je. To už bolo spomenuté, viac ako 70% Európanov dnes žije vo veľkých mestách a tu si môžete prezrieť hrubé rozdelenie a môžete vidieť, že na Slovensku, ktoré je zakrúžkované, je stále značná časť ľudí, ktorí žijú vo vidieckych oblastiach, ale nie väčšina. A v Holandsku je úplne zrejmé, že len približne 20% obyvateľov žije vo vidieckych oblastiach.

snímka 3

Snímka distribúcie mestského obyvateľstva v EÚ a môžete jasne vidieť, že je husto sústredené v západných častiach Nemecka, v severnom Taliansku, v Británii a v Holandsku.

snímka 4

V mestách sa stretávajú príležitosti a výzvy. Obaja vaši štátni tajomníci to spomenuli (vo svojich príhovoroch). Mesto je tiež miestom, ktoré znáša dôsledky, ak zlyhá integrácia alebo utečenci nie sú vítaní.

snímka 5

Všetko sa realizuje v rámci stratégie Európa 2020, podľa ktorej by mestá mali byť inteligentné, udržateľné a inkluzívne.

snímka 6

UA EÚ zapadá do trendu, v akom vznikla Európska únia. Na troskách 2 .svetovej vojny ju vytvorilo 6 národov, v podstate sa sústredili na zabezpečenie potravín, mier a hospodársku integráciu. Ale bolo to najmä o národných štátoch. Ale potom v 1987 prišiel Jednotný európsky akt, ktorý priniesol osobitnú zodpovednosť za regionálnu politiku. V roku 1989 boli pridané štrukturálne fondy, pretože šlo o viac ako len vyjednávanie o zmluvách. A potom prišiel kohézny fond, ktorý bol v podstate snahou vtedajšej únie o to, ako dostať do hlavného prúdu územia alebo časti krajín, ktoré sú menej

Nicolaas Beets - Preklad prepisu prezentácie

BUDÚCNOSŤ MIEST V MEDZINÁRODNÝCH SÚVISLOSTIACH – INFORMAČNÝ SEMINÁR

6. 12. 2016 Kongresová sála MZVaEZ SR

rozvinuté. V Maastrichtskej zmluve z r. 1992 bol jeden veľmi dôležitý moment. Išlo o vytvorenie Výboru regiónov, čo jasne hovorilo o tom, že regióny tiež hrajú dôležitú úlohu v EÚ. A v Lisabone bola táto skutočnosť ďalej potvrdená. Ale stále nepadlo ani slovo o mestách.

snímka 7

Ak sa pozrieme späť na začiatky Európskej únie, vtedy v mestách žilo možno len 50% európskej populácie. Teraz je to 72%. Takže tento rok (2016) sme prijali Amsterdamský pakt, ktorým sa spustila Urbánna agenda pre EÚ. Je to neformálny príspevok k návrhu budúcich a revízie súčasných nariadení EÚ. V podstate sa snaží dať mestám hlas v tom, ako formovať EÚ v budúcnosti. Takpovediac posudzovať nariadenia z pohľadu miest.

snímka 8

A teraz, čo je Urbánna agenda pre EÚ? Je to vytváranie podmienok pre mestá, aby prekvitali, prostredníctvom lepšieho dôrazu na reguláciu. Zo strany miest je niekedy cítiť, že nariadenia EÚ sa vytvárajú na úrovni, ktorú nepovažujú za správnu na hájenie záujmu miest. Takisto je UA EU aj o lepšom financovaní. Olivier (Baudalet, EK) sa o tom zmienil. Je to o lepšom prístupe k finančným prostriedkom EÚ. Existuje mnoho finančných prostriedkov EÚ, ale mestá na ne nemajú dosah a teraz majú mestá možnosť pokúsiť sa zlepšiť túto situáciu v partnerstve UA EU. UA EU je aj o lepšom zdieľaní znalostí.

snímka 9

UA EÚ bola prioritou Ministerstva vnútra (Holandska) a bola formalizovaná v tzv. Amsterdamskom pakte, rokovania sa prebiehali vyše roka a 30. mája (2016) bol Amsterdamský pakt prijatý. Ale to bolo len - ak smiem povedať „len“ - na neformálnom zasadnutí ministrov pre mestské záležitosti. To, čo sme potrebovali, bol závery Rady, kde Rada povedala, že áno, schvaľujeme Urbánnu agendu pre EÚ a k tomu došlo 24. júna (2016).

snímka 10

Ide o novú formu viacúrovňovej spolupráce, kde mestá, členské štáty, inštitúcie EÚ a zúčastnené strany budú pracovať v partnerstve a partnerstvá budú pracovať spoločne a budú začlenené do formálneho procesu EÚ. A to je ďalší krok. Keď partnerstvo prinesie výsledky, mala by ich Európska únia zapracovať. Komisia, Rada a Európsky parlament budú hrať dôležitú úlohu v zabezpečení formalizácie výsledkov. Európsky parlament bol tiež intenzívne zapojený do tvorby UA EU.

snímka 11

Kľúčovým nástrojom sú tematické partnerstvá. Sú zamerané na 12 prioritných tém, ktoré vám predstavím neskôr. Je to o konkrétnom prístupe k tomu-ktorému prípadu zameranom na výsledky, členmi sú predovšetkým mestá. Do každého partnerstva je vybraných päť miest, ktoré nezastupujú záujem svojho mesta, ale záujem siete európskych miest. Sú súčasťou existujúcej siete a sú navrhnuté európskymi zastrešujúcimi organizáciami. (V partnerstve) sú ďalej členské štáty, inštitúcie EÚ, Európska investičná banka, Housing Europe, ...to sú len príklady. Mali by formulovať návrhy na lepšiu reguláciu, lepšie financovanie a lepšiu výmenu poznatkov a skúseností.

snímka 12

Zástupca Európskej komisie (vo svojej prezentácii) už spomenul niektoré z nástrojov – kolaboratívny on-line nástroj na zlepšenie UA EU, bude zriadený v januári (2017); portál mestských dát, kde sa on-line budú zobrazovať dáta a mapy a sekretariát UA EU, ktorý bol vytvorený len veľmi nedávno.

Nicolaas Beets - Preklad prepisu prezentácie

BUDÚCNOSŤ MIEST V MEDZINÁRODNÝCH SÚVISLOSTIACH – INFORMAČNÝ SEMINÁR

6. 12. 2016 Kongresová sála MZVaEZ SR

snímka 13

Toto je dvanásť tém. Sú rozdelené na inteligentné, udržateľné a inkluzívne. Ak sledujete inteligentnú líniu vľavo, ktorá je červenou - inovatívne a zodpovedné verejné obstarávanie, obehové hospodárstvo, mestská mobilita, pracovné príležitosti a zručnosti a prechod na digitalizáciu. Zelenou zhora - kvalita ovzdušia, obehové hospodárstvo, mestská mobilita, adaptácia na klimatické zmeny, zmena energetickej základne a udržateľné využívanie pôdy a riešenia na prírodnej báze. A na záver modrou - dostupné bývanie, mestská mobilita, pracovné príležitosti a zručnosti, začlenenie migrantov a utečencov, digitalizácia a mestská chudoba.

snímka 14

V priebehu holandského predsedníctva sme spustili štyri pilotné partnerstvá. V podstate sme partnerstvá vybudovali od nuly. Vidíte však, aký bol o ne veľký záujem, keď sme vyhlásili prvú širokú výzvu na základe Amsterdamského paktu, v júni (2016). Môžete vidieť, že odpovedalo viac ako 200 miest z celej EÚ a povedali, že áno, chceli by sme sa stať súčasťou partnerstva. Bohužiaľ mnohých sme museli sklamať, budú sa však môcť zúčastniť cez internet a posunúť partnerstvá vpred.

snímka 15

Toto sú štyri pilotné partnerstvá - bývanie, začlenenie migrantov a utečencov, kvalita ovzdušia a mestská chudoba. Tri z nich sú partnerstvá zaoberajúce sa sociálnymi otázkami. To ukazuje, ako veľmi by sme chceli pomocou mestskej agendy priblížiť EÚ k občanom prostredníctvom miest, je to jeden z cieľov agendy.

snímka 16

Vezmime si napríklad bývanie, ktoré je zhodou okolností koordinované Slovenskom. Elena (GR sekcia bytovej politiky a mestského rozvoja MDV SR) odviedla skvelú prácu pri odštartovaní tohto partnerstva v spolupráci s Viedňou, ktorá je takmer sesterským mestom (Bratislavy), (ďalší partneri sú) Riga, Aliancia škótskych miest, Poznaň a Lisabon, členské štáty - Lotyšsko, Luxembursko a Holandsko. A ďalší - Európska komisia - jej rôzne generálne riaditeľstvá - a to je dôležitá novinka, pretože sú pripojené všetky generálne riaditeľstvá EK, ktorá sa podieľajú na tejto téme. Očakávame, že bude ďalej posilnená spolupráca v rámci rôznych generálnych riaditeľstiev. AEDDES, Eurocities, EIB, Housing Europe a Medzinárodná únia nájomníkov a URBACT.

snímka 17

Počas slovenského predsedníctva, už som spomenul, že bolo úspešné, pretože v Bratislave dňa 4. októbra (2016) sme sa dohodli na štyroch nových partnerstvách - pracovné príležitosti a zručnosti v miestnej ekonomike, obehové hospodárstvo, mestská mobilita a digitalizácia. Dúfame, že doslova o pár dní založíme partnerstvá a oznámime ich štart.

snímka 18

V krátkosti sa zmienim o pracovných príležitostiach a zručnostiach. Cieľmi tohto partnerstva sú prosperita a nízka nezamestnanosť, pedagogické schopnosti pre budúce zamestnania.

snímka 19

Obehové hospodárstvo - zvýšiť opätovné použitie, opravy, rekonštrukcie a recykláciu existujúcich materiálov a výrobkov na podporu nového rastu a vytvárania pracovných príležitostí. Tešíme sa, že

koordinátorom je Oslo (nie je členom EÚ), pretože z Nórska bol veľký záujem o vstup do týchto partnerstiev. A oni sa prihlásili a stali sa jedným z koordinátorov, čo je pekný doplnok pre UA EU.

snímka 20

Mestská mobilita - koordinátori sú Česká republika a Karlsruhe v Nemecku.

snímka 21

Prechod na digitalizáciu bude koordinovať Estónsko spolu s Oulu čo je mesto ďaleko na severe Fínska a Sofiou v Bulharsku.

snímka 22

Dúfame, že počas maltského predsedníctva začiatkom roka 2017, sa dohodneme na partnerstvách zmena energetickej základne, udržateľné využívanie pôdy a riešenia na prírodnej báze, adaptácia na klimatické zmeny a inovatívne a zodpovedné verejné obstarávanie. Tým sa uzavrie 12 tém, ktoré boli dohodnuté v Amsterdamskom pakte, ale je tam tiež poznámka, že môžu byť pridané ďalšie témy, ako Olivier (Baudet, EK) už spomenul, môžu byť pridané nové témy a to sa udeje - ak sa to udeje – koncom roka 2017.

snímka 23

Na záver predstavujem slávnú webovú stránku a účet na Twitteri. A tu vidíte fotografiu, ktorá bola odfotená tu v Bratislave na zasadnutí generálnych riaditeľov, kde sme sa dohodli na štyroch bratislavských partnerstvách.

Ďakujem